

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)
28. maj 1998 *

I sag C-7/95 P,

John Deere Ltd, Edinburgh (Det Forenede Kongerige), ved advokaterne Hans-Jörg Niemeyer og Rainer Bechtold, Stuttgart, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokaterne Loesch og Wolter, 11, rue Goethe,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 27. oktober 1994 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Anden Afdeling) i sag T-35/92, Deere mod Kommissionen (Sml. II, s. 957), hvori der er nedlagt påstand om ophævelse af dommen,

den anden part i appelsagen:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Julian Currall, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af Nicolas Forwood, QC, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne J. C. Moitinho de Almeida, D. A. O. Edward, P. Jann og L. Sevón (refererende dommer),

* Processprog: engelsk.

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 3. juli 1997,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 16. september 1997,

afsagt følgende

Dom

- 1 Ved appelskrift indleveret til Domstolen den 13. januar 1995 har det skotske selskab John Deere Ltd i medfør af artikel 49 i EF-statutten for Domstolen iværksat appel af dom afsagt af Retten i Første Instans (Anden Afdeling) den 27. oktober 1994 i sag T-35/92, Deere mod Kommissionen (Sml. II, s. 957, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten frifandt Kommissionen for påstanden om annullation af Kommissionens beslutning 92/157/EØF af 17. februar 1992 om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/31.370 og 31.446 — U. K. Agricultural Tractor Registration Exchange, EFT L 68, s. 19, herefter »den omtvistede beslutning«).
- 2 For så vidt angår de faktiske omstændigheder, der er baggrunden for nærværende appelsag, fremgår det af den appellerede dom:

»1 Agricultural Engineers Association Limited (herefter benævnt 'AEA') er en erhvervssammenslutning for alle fabrikanter eller importører af landbrugstraktorer, der driver virksomhed i Det Forenede Kongerige. På tidspunktet for de i sagen

omhandlede omstændigheder havde sammenslutningen ca. 200 medlemmer, heriblandt Case Europe Limited, John Deere Limited, Fiatagri UK Limited, Ford New Holland Limited, Massey-Ferguson (United Kingdom) Limited, Renault Agricultural Limited, Same-Lamborghini (UK) Limited og Watweare Limited.

a) *Den administrative procedure*

2 Den 4. januar 1988 anmeldte AEA, for at opnå primært en negativattest og subsidiært en individuel fritagelseserklæring, en aftale til Kommissionen vedrørende en ordning for udveksling for oplysninger, der var baseret på data vedrørende indregistreringer af landbrugstraktorer, der findes i Det Forenede Kongeriges Transportministerium, og som var benævnt 'UK Agricultural Tractor Registration Exchange' (herefter benævnt 'første anmeldelse'). Denne aftale om udveksling af oplysninger afløste en tidligere aftale fra 1975, der ikke var blevet anmeldt til Kommissionen. Denne var blevet opmærksom på den sidstnævnte aftale i 1984 i anledning af undersøgelser, som den foretog, efter at den havde fået forelagt en klage over, at der blev lagt hindringer i vejen for parallelimport.

3 Medlemskab af den anmeldte aftale kan opnås af alle fabrikanter eller importører af landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige, uanset om de er medlemmer af AEA. Denne er sekretariatet for aftalen. Medlemsantallet har varieret i den periode, hvor undersøgelserne i sagen har stået på, i overensstemmelse med den omstrukturering, branchen har gennemgået; på tidspunktet for anmeldelsen deltog otte fabrikanter i aftalen, heriblandt sagsøgeren. Parterne i aftalen er de otte virksomheder, der er nævnt i præmis 1 ovenfor, og som ifølge Kommissionen har 87-88% af det britiske traktormarked, mens resten af markedet deles af flere små fabrikanter.

4 Den 11. november 1988 sendte Kommissionen en meddelelse af klagepunkter til AEA, til hver af de otte medlemmer, der var omfattet af den første anmeldelse, og til Systematics International Group of Companies Limited (herefter 'SIL'), et edb-serviceselskab, der er ansvarlig for behandlingen og anvendelsen af de data, der findes i V55-blanketten (se præmis 6 nedenfor). Den 24. november 1988 besluttede parterne i aftalen at suspendere den. Under en høring i Kommissionen gjorde

parterne gældende, idet de især henviste til en undersøgelse, der var foretaget af professor Albach, der er medlem af Berlin Science Center, at de uddelte oplysninger havde en gavnlig virkning på konkurrencen. Den 12. marts 1990 anmeldte fem parter i aftalen, herunder sagsøgerne, en ny aftale til Kommissionen (herefter benævnt 'anden anmeldelse') vedrørende udsendelse af oplysninger, der benævntes 'UK Tractor Registration Data System' (herefter benævnt 'Data System'), og forpligtede sig til ikke at gennemføre det nye system, før de havde modtaget en reaktion fra Kommissionen på deres anmeldelse.

...

b) Aftalens indhold og retlige baggrund

6 I henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige skal alle køretøjer indregistreres i Department of Transport, såfremt de skal anvendes på offentlig vej i Det Forenede Kongerige. Ansvar for sådanne indregistreringer påhviler the Local Vehicles Licensing Offices (herefter benævnt 'LVLO'), hvoraf der findes ca. 60. Fremgangsmåden for indregistrering af køretøjer er reguleret i en ministeriel instruks med titlen 'Procedure for the first licensing and registration of motor Vehicles'. Ifølge denne instruks skal ansøgningen om indregistrering af et køretøj indgives på en særlig blanket, blanket V55. Efter aftale med Department of Transport tilsender dette SIL nogle af de oplysninger, som det modtager i forbindelse med indregistrering af køretøjer.«

- 3 Retten konstaterede i præmis 7 i den appellerede dom, at parterne havde forskellige opfattelser med hensyn til en række faktiske forhold vedrørende de oplysninger, som blanket V55 indeholder, og anvendelsen af disse oplysninger. De punkter, hvorom der var uenighed, er sammenfattet i præmis 8-18 i den appellerede dom.
- 4 I den omtvistede beslutning redegjorde Kommissionen for sin retlige vurdering af aftalen i henhold til traktatens artikel 85, stk. 1, dels således som aftalen blev anvendt før anmeldelsen, og som den blev anmeldt den 4. januar 1988 (den første anmeldelse), dels således som den blev anmeldt den 12. marts 1990 (den anden anmeldelse).

- 5 For så vidt angår den aftale, der var omfattet af den første anmeldelse, undersøgte Kommissionen for det første i betragtning 35-52 til den omtvistede beslutning den del af informationsudvekslingsordningen, som gør det muligt at få kendskab til hver enkelt konkurrents salg. Den tog hensyn til markedsstrukturen, arten af de leverede oplysninger, de mange enkeltheder i de udvekslede oplysninger og det forhold, at parterne i aftalen holdt regelmæssige møder i AEA-komitéen. Kommissionen fandt, at aftalen havde til følge at begrænse konkurrencen, dels fordi den skabte større gennemsigtighed på et stærkt koncentreret marked, dels fordi den lagde større hindringer i vejen for ikke-medlemmers adgang til markedet.
- 6 I betragtning 53-56 til den omtvistede beslutning vurderede Kommissionen for det andet informationsudvekslingsordningen for så vidt angår udsendelsen af oplysninger om fabrikanternes egne forhandlers salg. Den fremhævede i den forbindelse, at det ved hjælp af disse oplysninger var muligt at kortlægge de enkelte konkurrenters salg inden for et givet område, såfremt det samlede salg, der var opnået inden for dette område, for et bestemt produkt og en bestemt periode var under ti enheder. Den fastslog endvidere, at det var muligt at gribe ind i forhandleres eller parallelimportørers detailsalgsaktiviteter.
- 7 I betragtning 57 og 58 til den omtvistede beslutning redegjorde Kommissionen for sin bedømmelse af, hvorledes denne informationsudvekslingsordning påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
- 8 I betragtning 59-64 til den omtvistede beslutning anførte Kommissionen endvidere, at den aftale, der var omhandlet i den første anmeldelse, ikke var nødvendig, og at det derfor ikke var fornødent at undersøge de fire betingelser for at opnå en fritagelse i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3.
- 9 Vedrørende den ændrede version af aftalen, der blev omhandlet i den anden anmeldelse, anførte Kommissionen nærmere i betragtning 65 til den omtvistede beslutning, at dens argumentation vedrørende aftalen, der var omhandlet i den første anmeldelse, gjaldt på tilsvarende vis i så henseende.

10 Ved den omtvistede beslutning har Kommissionen således

- fastslået, at den oprindelige og den ændrede version af aftalen om udveksling af oplysninger om indregistreringer af landbrugstraktorer var i strid med traktatens artikel 85, stk. 1, »i det omfang den medfører udveksling af oplysninger, der tjener til at bestemme de enkelte konkurrenters salg, samt oplysninger om forhandlernes salg og import af egne varer« (artikel 1)
- afvist ansøgningen om fritagelse i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3 (artikel 2)
- pålagt AEA og parterne i aftalen at indstille den fastslåede overtrædelse, dersom dette ikke allerede var sket, og for fremtiden at undlade at indgå nogen aftale eller deltage i nogen samordnet praksis, der kan have det samme eller et lignende formål eller den samme eller en lignende virkning (artikel 3).

11 Den 7. maj 1992 anlagde sagsøgeren sag ved Retten med påstand om, at den omtvistede beslutning blev annulleret, og at Kommissionen blev pålagt sagens omkostninger. Til støtte for søgsmålet anførte selskabet 11 anbringender. Retten opstillede disse anbringender på følgende måde:

»25 Med hensyn til lovligheden af den administrative procedure har sagsøgeren gjort gældende, at:

- Beslutningen tilsidesætter væsentlige formkrav.
- Beslutningen indeholder en modsigelse mellem begrundelsen og konklusionen.

26 Som anden gruppe anbringender har sagsøgeren anført fire 'generelle' synspunkter, nemlig, at:

- Beslutningen hviler på væsentligt urigtige omstændigheder.
- Informationsudvekslingsordningen medfører ikke i sig selv en tilsidesættelse af konkurrencereglerne, og beslutningen er uforenelig med Fællesskabets konkurrencepolitik og indebærer følgelig magtfordrejning.
- De af sagen omfattede fremgangsmåder indebærer ikke, at Det Forenede Kongeriges myndigheder har tilsidesat EØF-traktatens artikel 5.
- Beslutningen er i strid med bevisbyrdereglerne.

27 Endelig omfatter den tredje gruppe fem anbringender. Sagsøgeren har i denne forbindelse gjort følgende gældende:

- Sagens informationsudvekslingsordning udgør ikke en aftale i traktatens artikel 85, stk. 1's forstand.
- Udsendelse af data om hver enkelt konkurrent udgør ikke en konkurrencebegrænsning.
- Det samme gælder udsendelse af data om de af aftaleparternes forhandlere foretagne salg.
- Sagens informationsudvekslingsordning påvirker ikke samhandelen mellem medlemsstaterne tilstrækkelig mærkbart.

— Såfremt informationsudvekslingsordningen, i strid med sagsøgerens opfattelse, må anses for omfattet af traktatens artikel 85, stk. 1, er betingelserne for at anvende artikel 85, stk. 3, opfyldt.«

12 Ved den appellerede dom forkastede Retten alle disse anbringender og pålagde sagsøgeren at betale sagens omkostninger.

13 Appellanten har under appellen nedlagt påstand om, at Domstolen ophæver den appellerede dom og annullerer den omtvistede beslutning, samt at Kommissionen tilpligtes at betale omkostningerne ved nærværende appel samt omkostningerne i forbindelse med forhandlingerne, som fandt sted for Retten.

14 Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellen afvises, subsidiært, at den forkastes. Den har endvidere påstået appellanten tilpligtet at betale sagens omkostninger.

15 Domstolen har afslået en anmodning fra appellanten om at få tilsendt det fuldstændige referat af det retsmøde, der blev afholdt den 16. marts 1994 for Retten i sag T-35/92. Domstolens Justitskontor gav parterne underretning om denne beslutning ved skrivelse af 13. juni 1995.

16 Til støtte for appellen har appellanten anført følgende otte anbringender:

— selvmodsigende og utilstrækkelig begrundelse

— urigtig anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 1, for så vidt angår spørgsmålet, om der foreligger en aftale i denne bestemmelses forstand

- markedet for traktorer i Det Forenede Kongerige er med urette anset for et lukket oligopol
- urigtig anvendelse af artikel 85, stk. 1, for så vidt angår konkurrencebegrænsningen mellem fabrikkerne
- urigtig anvendelse af artikel 85, stk. 1, for så vidt angår møderne i AEA
- urigtig anvendelse af artikel 85, stk. 1, for så vidt angår begrænsningen af konkurrencen inden for samme mærke
- urigtig anvendelse af artikel 85, stk. 1, for så vidt angår påvirkningen af handelen mellem Det Forenede Kongerige og de andre medlemsstater
- uberettiget afvisning af at anvende artikel 85, stk. 3.

Omfanget af Domstolens prøvelse i forbindelse med en appel

- ¹⁷ Før undersøgelsen af de af appellanten fremførte anbringender påbegyndes, skal der mindes om visse principper for appelsager, navnlig hvad angår omfanget af Domstolens kompetence.
- ¹⁸ Det fremgår af EF-traktatens artikel 168 A og af artikel 51 i EF-statutten for Domstolen, at appel er begrænset til retsspørgsmål og skal være støttet på, at Retten

savner kompetence, at der er begået rettergangsfejl, som krænker appellantens interesser, eller at Retten har overtrådt fællesskabsretten. I artikel 112, stk. 1, litra c), i Domstolens procesreglement bestemmes det, at appelskriftet skal indeholde de retlige anbringender og argumenter, der påberåbes.

- 19 Det følger af disse bestemmelser, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand (jf. kendelse af 17.9.199, sag C-19/95 P, San Marco mod Kommissionen, Sml. I, s. 4435, præmis 37).
- 20 Dette krav er ikke opfyldt, når appelskriftet blot gentager eller nøjagtigt gengiver de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten, herunder de anbringender og argumenter, der var støttet på faktiske omstændigheder, som Retten udtrykkeligt har afvist at lægge til grund. I det omfang appelskriftet ikke indeholder en argumentation, hvormed den anfægtede dom særligt kritiseres, har en sådan appel i realiteten kun til formål at opnå, at de i stævningen for Retten fremsatte påstande pådømmes endnu en gang, hvilket i henhold til artikel 49 i EF-statutten for Domstolen falder uden for dennes kompetence (jf. i denne retning bl.a. kendelsen i sagen San Marco mod Kommissionen, a.st., præmis 38).
- 21 Det fremgår endvidere af ovennævnte bestemmelser, at en appel kun kan støttes på, at Retten har overtrådt visse retsregler, idet enhver bedømmelse af faktisk karakter er udelukket. Det er således alene Retten, der er kompetent til dels at fastlægge de faktiske omstændigheder i sagen, når bortses fra tilfælde, hvor den indholdsmæssige urigtighed af dens konstateringer følger af de akter, den har fået forelagt i sagen, dels at tage stilling til disse faktiske omstændigheder. Når Retten har fastlagt eller vurderet de faktiske omstændigheder, har Domstolen i henhold til traktatens artikel 168 A kompetence til at gennemføre en kontrol med den retlige vurdering af disse faktiske omstændigheder og de retlige konsekvenser, Retten har draget (jf. navnlig kendelsen i sagen San Marco mod Kommissionen, a.st., præmis 39).

- 22 Domstolen har således ikke kompetence til at fastlægge de faktiske omstændigheder og i princippet heller ikke til at bedømme de beviser, som Retten har lagt til grund ved fastlæggelsen af de faktiske omstændigheder. Når disse beviser er blevet forskriftsmæssigt tilvejebragt, og de almindelige retsgrundsætninger og de procesuelle regler om bevisbyrde og bevisførelse er blevet overholdt, er det alene Retten, der har kompetence til at vurdere, hvilken bevisværdi der skal tillægges de oplysninger, den har fået forelagt (jf. navnlig kendelsen i sagen San Marco mod Kommissionen, a.st., præmis 40). Denne vurdering udgør derfor ikke et retsspørgsmål — medmindre beviserne er gengivet forkert — og dermed undergivet Domstolens prøvelsesret (dom af 2.3.1994, sag C-53/92 P, Hilti mod Kommissionen, Sml. I, s. 667, præmis 42).

Det første anbringende

- 23 Det første anbringende omfatter tre led, som henholdsvis vedrører præmis 39, 40 og 92 i den appellerede dom. Appellanten kritiserer for det første Retten for at have antaget, at den omtvistede beslutning kunne omfatte ikke blot Data System (den anden anmeldelse), men også den første anmeldelse, for det andet for at have antaget, at begrundelsen for den omtvistede beslutning var tilstrækkelig for så vidt angår lovligheden af Data System, og endelig for at have givet en utilstrækkelig begrundelse i den appellerede dom for så vidt angår Kommissionens anvendelse af kriteriet vedrørende »solgte enheder«.

Det første led i det første anbringende

- 24 I præmis 39 i den appellerede dom fastslog Retten for det første, at den anden anmeldelse ikke hidrørte fra samtlige virksomheder, der stod bag den første anmeldelse, og for det andet, at anmelderne ikke udtrykkeligt havde trukket den første af de to anmeldelser tilbage. Retten fandt herefter, at den omtvistede beslutning også kunne omhandle den første anmeldelse.
- 25 Appellanten har gjort gældende, at selskabet selv og andre virksomheder — anderledes end fastslået af Retten — i deres anmeldelse af Data System klart havde erklæret, at de havde indstillet deltagelsen i aktiviteterne i forbindelse med den tidligere informationsudvekslingsordning.

- 26 Det skal hertil bemærkes, at appellantens argumentation hviler på en kritik af fastlæggelsen og bedømmelsen af de faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke Retten fandt, at den omtvistede ordning også omhandlede den første anmeldelse. Appellanten har ikke fremført noget argument, hvoraf det fremgår, at den konklusion, som Retten drog på grundlag af bestemte faktiske omstændigheder, er behæftet med en retlig fejl.
- 27 Dette led i det første anbringende må følgelig afvises.

Det andet led i det første anbringende

- 28 Appellanten har anført, at Retten har begået en fejl, da den i præmis 40 i den appellerede dom fandt, at den omtvistede beslutning var tilstrækkeligt begrundet for så vidt angår Data System. Således havde Kommissionen blot erklæret, at argumentationen vedrørende den informationsudvekslingsordning, der var omhandlet i den første anmeldelse, gjaldt på tilsvarende vis for Data System, hvorved den ikke tog hensyn til de væsentlige forskelle mellem de to ordninger.
- 29 Det bemærkes, at Retten i præmis 40 i den appellerede dom undersøgte appellants anbringende om, at Kommissionens vurdering var behæftet med en væsentlig unøjagtighed, for så vidt angik sammenligningen mellem de meddelte oplysninger inden for de to informationsudvekslingsordninger. I forbindelse med denne undersøgelse fastlagde Retten de faktiske omstændigheder, som det falder uden for Domstolens kompetence at prøve under en appel.
- 30 Det andet led i det første anbringende skal således også afvises.

Det tredje led i det første anbringende

- 31 Det tredje led i det første anbringende vedrører præmis 92 i den appellerede dom, hvori Retten undersøgte anbringendet om, at det ikke var muligt at identificere en konkurrents salg. Appellanten havde for Retten kritiseret, at Kommissionen havde fastsat ti solgte enheder på et givet område i totalt salgstal som den tærskel, hvorunder det er muligt at identificere de enkelte konkurrenters salg blot på grundlag af en sammenligning mellem de totale salg og det pågældende selskabs salg.
- 32 I den appellerede doms præmis 92 anførte Retten, at informationsudvekslingsordningen havde konkurrencebegrænsende virkninger »under hensyn til markedets karakter, således som det er beskrevet ovenfor ... de udvekslede oplysningers art ... samt det forhold, at de udsendte oplysninger i visse tilfælde ikke har en tilstrækkelig aggregeret form, således at de muliggør identifikation af salgene«. Retten fastslog på dette grundlag, at »der ... ikke [kan] gives sagsøgeren medhold, når selskabet gør gældende, at Kommissionen — som uden at gøre sig skyldig i et åbenbart fejlskøn har fastsat antallet af solgte køretøjer i et givet forhandlerområde til mindst ti, under hvilket minimum den anser en identifikation af de enkelte konkurrenters salg for mulig — ikke i tilstrækkelig grad har godtgjort, at informationsudvekslingsordningen inden for denne grænse må henføres under traktatens artikel 85, stk. 1«.
- 33 I det tredje led i det første anbringende har appellanten gjort gældende, at Retten ikke tilstrækkeligt har forklaret grundene til, at den godkendte kriteriet vedrørende ti solgte køretøjer.
- 34 Der skal i denne forbindelse henvises til Domstolens praksis (jf. navnlig dom af 11.7.1985, sag 42/84, Remia m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2545, præmis 34, og af 17.11.1987, forenede sager 142/84 og 156/84, BAT og Reynolds mod Kommissionen, Sml. s. 4487, præmis 62), hvoraf det fremgår, at selv om Fællesskabets retsinstanser generelt udøver fuld kontrol med, om betingelserne for at anvende

traktatens artikel 85, stk. 1, er opfyldt, må den kontrol, som de udøver vedrørende komplicerede økonomiske vurderinger, der er foretaget af Kommissionen, nødvendigvis begrænses til en efterprøvelse af, om formforskrifterne er overholdt, om begrundelsen er tilstrækkelig, om de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, samt om der foreligger et åbenbart urigtigt skøn eller magtfordrejning.

- 35 I nærværende sag er fastsættelsen af det kriterium, som er til hinder for et nøjagtigt kendskab til konkurrenternes salg, baseret på en kompliceret økonomisk vurdering af markedet. Retten har følgelig med føje foretaget en begrænset prøvelse på dette punkt.
- 36 Det må herefter fastslås, at Retten gav en tilstrækkelig begrundelse for den bedømmelse, den foretog, da den fastslog, at Kommissionen under hensyn til markedets karakter og de udvekslede oplysningers art ikke havde gjort sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn.
- 37 Det tredje led i det første anbringende er følgelig uden grundlag.
- 38 Det følger af det anførte, at det første anbringende i det hele må forkastes.

Det andet anbringende

- 39 Dette anbringende vedrører præmis 66 i den appellerede dom, hvori Retten fandt, at formidlingen af oplysninger, der er indsamlet i forbindelse med indregistreringen af hvert enkelt køretøj, forudsætter en aftale, i hvert fald en stiltiende, mellem markedsdeltagerne om ved hjælp af postnummersystemet i Det Forenede Kongerige at fastlægge grænserne for forhandlernes salgsområder, såvel som en institutionel ramme, der gennem brancheorganisationens medvirken muliggør udveksling af oplysninger mellem markedsdeltagerne.

- 40 Appellanten gør gældende, at hverken Retten eller Kommissionen har konstateret det mindste spor af en aftale om at fastlægge grænserne for forhandlernes salgsområder. Appellanten har anført, at den ændrede fastlæggelse af disse områder ene og alene havde til formål at tilpasse dem til postområderne for at forhindre, at et postområde kom til at høre til to eller flere forskellige forhandlerområder. Appellanten har endvidere anført, at parterne i aftalen ændrede deres forhandlers områder i indbyrdes uafhængighed, efter at postnummersystemet var blevet indført i Det Forenede Kongerige. Ifølge appellanten vedrører dette anbringende et retsspørgsmål, eftersom det er den juridiske vurdering af de faktiske omstændigheder, som Retten har lagt til grund, der anfægtes.
- 41 Det bemærkes, at som det fremgår af præmis 63 i den appellerede dom, gentager appellanten det samme argument som det, selskabet allerede havde fremført for Retten, og søger i virkeligheden at opnå, at argumentet undersøges på ny, men uden at det gør forsøg på at fremføre juridiske argumenter, der særligt kunne vise, at Retten begik en retlig fejl, da den antog, at opdelingen af forhandlernes salgsområder ved henvisning til postnummersystemet forudsatte en aftale, i hvert fald en stiltiende aftale.
- 42 Det andet anbringende må herefter afvises.

Det tredje anbringende

- 43 Dette anbringende vedrører i første række præmis 78, 79 og 80 i den appellerede dom, hvori Retten redegjorde for sin opfattelse med hensyn til det relevante markeds karakter af et oligopol og kom til den konklusion, at der ikke forelå nogen åbenbar fejl i Kommissionens vurdering. Endvidere vedrører dette anbringende præmis 51 i den appellerede dom og nærmere bestemt den undersøgelse, som Retten foretog af konkurrencen på et stærkt koncentreret oligopolistisk marked.
- 44 Appellanten har gjort gældende, at Rettens vurderinger er urigtige i fem henseender.

Det første led i det tredje anbringende

- 45 I det første led i det tredje anbringende gør appellanten gældende, at Retten ikke tog hensyn til alle de relevante faktorer med henblik på fastlæggelsen af konkurrencevilkårene på markedet for landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige. Appellanten påtaler i den forbindelse, at Retten har udeladt følgende tre faktorer: priskonkurrencen, undersøgelsen af produktudviklingen samt købekraften inden for traktorleverandørernes kundekreds.
- 46 Appellanten har herved anført, at Retten i det mindste burde have forklaret, hvorfor den var uenig i den definition, selskabet havde givet af markedet, og hvorfor den ikke tog de nævnte tre faktorer i betragtning.
- 47 Det fremgår for det første af den appellerede dom, at Retten sammenfattede sagsøgerens argumentation herom i den appellerede doms præmis 69-75, og, for det andet, at den i dommens præmis 78, 79 og 80 anførte begrundelsen for, at den fandt, at Kommissionen ikke havde anlagt et åbenbart urigtigt skøn, da den under henvisning til andre karakteristiske træk ved markedet mente, at der var tale om et lukket oligopol. Endelig analyserede Retten i præmis 101 i den appellerede dom argumentet vedrørende priskonkurrencen.
- 48 Appellanten retter med det fremførte klagepunkt en kritik mod valget af de relevante elementer med henblik på analysen af det pågældende marked. Det må herom fastslås, for det første, at der intet grundlag er for at antage, at den argumentation, som appellantens fremførte for Retten, ikke blev taget i betragtning af denne. Det findes for det andet, at appellantens argumentation ikke viser, at Retten begik en retlig fejl, da den tog hensyn til de vigtigste markedsdeltageres markedsandel, den relative stabilitet i disse erhvervsdrivendes individuelle placeringer, de betydelige hindringer for adgangen til markedet, og at produkterne udviste en tilstrækkelig grad af ensartethed, for på dette grundlag at konkludere, at Kommissionens analyse af det pågældende marked ikke var behæftet med et åbenbart urigtigt skøn.

49 Det skal endelig bemærkes, at Retten gav en tilstrækkelig begrundelse for de hensyn, som førte den til denne konklusion. Det må vedrørende dette punkt tages i betragtning, at Rettens bedømmelse i den appellerede doms præmis 78, 79 og 80 er et svar på den argumentation, der blev fremført af sagsøgeren, som generelt bestred Kommissionens undersøgelse af markedet. Under disse omstændigheder kan Retten ikke kritiseres for, at den ikke gav en nærmere begrundelse for, at den ikke tog hensyn til de tre faktorer, som appellanten har anført i appelskriftet.

50 Det første led i det tredje anbringende må følgelig forkastes som ubegrundet.

Det andet led i det tredje anbringende

51 Appellanten bebrejder Retten, at den undlod at gennemgå den økonomiske undersøgelse, som professor Albach fremlagde i sine udtalelser, der var vedlagt de processkrifter, som appellantens fremlagde under retsmødet for Retten. Ifølge appellantens burde Retten ikke have nøjedes med at sammenfatte den sagkyndiges udtalelser, men i det mindste nærmere have angivet, hvorfor den ikke tog hensyn til visse beviser, som den sagkyndige havde fremlagt, eller af hvilke grunde den var uenig i hans undersøgelse.

52 I modsætning til hvad appellantens har gjort gældende, fremgår det ikke af sagen, at Retten undlod at undersøge professor Albach's økonomiske analyse. Dels anføres det i præmis 75 i den appellerede dom, at sagsøgeren bl.a. har baseret sine konklusioner vedrørende markedets karakter på professor Albach's undersøgelser. Dels anførte Retten i præmis 78, 79 og 80 grundene til, at den fandt, at den af sagsøgeren fremførte kritik ikke rejste tvivl om berettigelsen af den analyse, som Kommissionen havde foretaget af det pågældende marked.

- 53 Retten har ganske vist ikke givet en detaljeret fremstilling af argumenterne i professor Albach's sagkyndige rapport. Der kan imidlertid ikke stilles krav om en sådan klargørelse af et bevis for at sikre, at Retten har taget behørigt hensyn hertil ved bedømmelsen. Dette gælder så meget mere, når Rettens prøvelse som i nærværende sag er begrænset til at kontrollere, at Kommissionens bedømmelse ikke er behæftet med en åbenbar fejl.
- 54 Det følger af det anførte, at det andet led i det tredje anbringende må forkastes som ubegrundet.

Det tredje led i det tredje anbringende

- 55 I det tredje led i det tredje anbringende gør appellantens gældende, at de dokumenter, selskabet havde fremlagt for Retten, viser, at Rettens konstateringer vedrørende karakteren af markedet for traktorer i Det Forenede Kongerige er urigtige, for så vidt angår den relative stabilitet af konkurrenternes placeringer, de høje barrierer for adgangen og spørgsmålet, om produkterne er tilstrækkeligt ensartede.
- 56 Som nævnt i præmis 21 og 22 i nærværende dom, er alene Retten kompetent til dels at fastlægge de faktiske omstændigheder i sagen, når bortses fra tilfælde, hvor den indholdsmæssige urigtighed af dens konstateringer følger af de akter, den har fået forelagt i sagen, dels at tage stilling til disse faktiske omstændigheder.
- 57 Det er i så henseende tilstrækkeligt at anføre, at appellantens i nærværende sag ikke har fremført noget konkret anbringende til godtgørelse af, at Rettens konstateringer af de faktiske omstændigheder på noget punkt er indholdsmæssigt urigtige, når henses til de dokumenter, som appellantens har fremlagt, og uden at det er nødvendigt at foretage en bedømmelse af værdien af hele det materiale, der blev fremlagt for Retten herom.

- 58 Såfremt dette led i anbringendet måtte forstås som et ønske om at opnå en prøvelse af Rettens bedømmelse af de faktiske omstændigheder, må det fastslås, at en sådan prøvelse under alle omstændigheder falder uden for Domstolens kompetence.
- 59 Det tredje led i det tredje anbringende må følgelig afvises.

Det fjerde led i det tredje anbringende

- 60 I det fjerde led i det tredje anbringende har appellanten gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, da den fandt, at Kommissionen korrekt havde defineret det relevante marked som markedet for landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige. Den tilsidesatte dermed sin forpligtelse til nøjagtigt at fastlægge det relevante geografiske marked, idet den undlod at foretage en sammenligning af traktormarkedets struktur i de forskellige medlemsstater.
- 61 Det skal hertil for det første bemærkes, at ifølge artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement må nye anbringender ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne.
- 62 En parts adgang til først for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke er blevet fremført for Retten, er ensbetydende med en adgang til at forelægge Domstolen — der har en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen således kun kompetence til at tage stilling til Rettens bedømmelse af de anbringender, der er blevet behandlet for den (jf. i denne retning dom af 1.6.1994, sag C-136/92 P, Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., Sml. I, s. 1981, præmis 59).

- 63 For så vidt angår nærværende sag må det imidlertid bemærkes, at det i dette fjerde led i det tredje anbringende fremførte argument, således som det er anført af Kommissionen, ikke er blevet fremført på noget tidspunkt før nærværende appel. Det fremgår af den appellerede dom og af sagsakterne for Retten, at det ikke blev gjort gældende for denne.
- 64 Det er ganske vist rigtigt, at den appellerede dom i præmis 80 indeholder den af appellanten nævnte angivelse. Det fremgår imidlertid, at den forekommer i forbindelse med bedømmelsen af anbringendet om, at der ikke foreligger nogen begrænsning af konkurrencen som følge af udsendelsen af oplysninger om den enkelte konkurrents salg, og at den under ingen omstændigheder udgør et svar på et anbringende fra appellanten vedrørende definitionen af det relevante marked.
- 65 Dette led i det tredje anbringende må følgelig afvises.

Det femte led i det tredje anbringende

- 66 Appellanten har gjort gældende, at Retten i præmis 51 i den appellerede dom med urette antog, at den omstændighed, at det omhandlede marked var »stærkt koncentreret«, automatisk betød, at konkurrencen var »stærkt svækket«.
- 67 Præmis 51 i den appellerede dom, som indgår i Rettens bedømmelse af anbringendet om, at aftalen ikke tilsidesætter Fællesskabets konkurrenceregler, lyder som følger:

»Retten bemærker imidlertid, at beslutningen, som anført af sagsøgeren, er den første, hvorved Kommissionen har forbudt en informationsudvekslingsordning,

der vedrører et tilstrækkelig homogent produktudvalg og ikke direkte vedrører priserne på disse produkter, men som heller ikke støtter en anden konkurrencebegrænsende foranstaltning. Som det med rette anføres af sagsøgeren, er det på et virkeligt konkurrencepræget marked sandsynligt, at gennemsigtige forhold mellem de erhvervsdrivende principielt vil skærpe konkurrencen mellem leverandørerne, for den omstændighed, at en erhvervsdrivende i denne situation tager hensyn til de oplysninger, han har i kraft af informationsudvekslingsordningen, for at tilpasse sin adfærd til markedet, vil næppe, når henses til udbuddets opsplittede karakter, for de andre forhandlere formindske eller fjerne nogen usikkerhed med hensyn til forudsigeligheden af virksomhedens konkurrenters adfærd. På den anden side finder Retten — her støttet af Kommissionen — at en generel ordning mellem de vigtigste leverandører vedrørende udveksling af detaljerede oplysninger med korte mellemrum, hvorved der gives oplysninger om indregistrerede køretøjer og disses indregistreringssted, på et stærkt koncentreret oligopolistisk marked som det relevante marked, hvor konkurrencen således allerede er stærkt svækket og informationsudvekslingen gjort lettere, sandsynligvis mærkbart vil begrænse den konkurrence, der findes mellem de erhvervsdrivende (se præmis 81 nedenfor). Under disse omstændigheder har en ordning, hvorefter der regelmæssigt og hyppigt udveksles oplysninger om markedets funktion, til følge, at de forskellige individuelle konkurrenters placering og strategi med jævne mellemrum afsløres over for samtlige konkurrenter.«

68 Det fremgår af denne præmis i den appellerede dom, at den anfægtede udtalelse er taget fra et sætningsled, der forekommer i forbindelse med undersøgelsen af virkningerne af informationsudvekslingsordningen for konkurrencen. Dette sætningsled kan derfor ikke bedømmes isoleret. Når det læses i sin sammenhæng, fremgår det klart, at Retten ikke nøjedes med at fastslå en simpel sammenhæng mellem koncentrationsgraden og konkurrencens styrke, men at den tog hensyn til en række særlige omstændigheder i den konkrete sag.

69 Det femte led i det tredje anbringende er derfor uden grundlag.

70 Det følger af det anførte, at det tredje anbringende for en dels vedkommende må afvises og for en dels vedkommende er uden grundlag, og at det derfor må forkastes i sin helhed.

Det fjerde anbringende

- 71 Med det fjerde anbringende, som er opdelt i tre led, har appellanten gjort gældende, at Retten anvendte traktatens artikel 85, stk. 1, forkert, for så vidt angår konkurrencebegrænsningen mellem fabrikanterne. Appellanten har for det første anført, at mindskelsen eller afskaffelsen af usikkerheden vedrørende markedets funktion ikke begrænsede konkurrencen, dernæst, at informationsudvekslingsordningen ikke gjorde det vanskeligere at få adgang til det pågældende marked og endelig, at artikel 85, stk. 1, ikke forbyder rent potentielle virkninger for konkurrencen. Ved undersøgelsen af det her omhandlede anbringende skal dette sidste led undersøges først.

Det tredje led i det fjerde anbringende

- 72 Det tredje led i anbringendet vedrører præmis 61 og 92 i den appellerede dom, hvori Retten navnlig fastslog, at artikel 85, stk. 1, forbyder såvel faktiske konkurrencebegrænsninger som rent potentielle virkninger. Det anføres således i præmis 61:

»Retten er i modsætning til sagsøgeren af den opfattelse, at det forhold, at Kommissionen ikke har kunnet godtgøre, at den anfægtede adfærd på det relevante marked har fremkaldt en faktisk begrænsning af konkurrencen, hvilket navnlig kunne skyldes, at aftalen i sine hovedtræk har været i kraft siden 1975, er uden betydning for sagens afgørelse, idet traktatens artikel 85, stk. 1, forbyder såvel faktiske konkurrencebegrænsninger som rent potentielle virkninger, når blot disse er tilstrækkeligt væsentlige (Domstolens dom af 16.6.1981, sag 126/80, Salonia, Sml. s. 1563, og Rettens dom af 24.10.1991, sag T-2/89, Petrofina mod Kommissionen, Sml. II, s. 1087), hvilket er tilfældet i den foreliggende sag på grund af markedets særlige karakteristika (se nedenfor, præmis 78).«

- 73 Retten nævner igen denne fortolkning i dommens præmis 92.
- 74 Appellanten har gjort gældende, at Retten begik en fejl ved denne fortolkning af artikel 85, stk. 1, idet den har sammenblandet virkningerne for konkurrence med virkningerne for samhandelen mellem medlemsstaterne. Ifølge appellanten indeholder de to domme, som Retten støtter sig på, ikke argumenter, der underbygger den bedømmelse, den har anlagt.
- 75 Det skal i så henseende indledningsvis fastslås, at Retten i præmis 92 i den appellerede dom med rette bemærkede, at eftersom det ikke var gjort gældende, at aftalen havde til formål at begrænse konkurrencen, måtte dens virkninger undersøges med henblik på at fastslå, om den hindrede, begrænsede eller fordrejede konkurrencen mærkbart.
- 76 Det fremgår af Domstolens faste praksis, at for at kunne bedømme, om en aftale må antages at være forbudt på grund af de konkurrenceforstyrrelser, den har til følge, må det undersøges, hvorledes konkurrencen ville forme sig under forhold, hvor aftalen ikke fandtes (jf. navnlig dom af 30.6.1966, sag 56/65, *Société technique minière*, Sml. 1965-1968, s. 211, org. ref.: Rec. s. 337, og af 11.12.1980, sag 31/80, *L'Oréal*, Sml. s. 3775, præmis 19).
- 77 Efter artikel 85, stk. 1, er en sådan bedømmelse imidlertid ikke begrænset til de faktiske virkninger, men der skal ved bedømmelsen også tages hensyn til aftalens potentielle virkninger for konkurrencen inden for fællesmarkedet (jf. herved dom af 10.12.1985, sag 31/85, *ETA*, Sml. s. 3933, præmis 12, og dommen i sagen *BAT* og *Reynolds mod Kommissionen*, a.st., præmis 54). Som det med rette blev anført af Retten, falder en aftale imidlertid ikke ind under forbuddet i artikel 85, når den kun i ringe omfang påvirker markedet (dom af 9.7.1969, sag 5/69, *Völk*, Sml. 1969, s. 69, org. ref.: Rec. s. 295, præmis 7).

- 78 Følgelig fandt Retten med føje, at den omstændighed, at Kommissionen ikke kunne godtgøre, at der forelå en faktisk begrænsning af konkurrencen, var uden betydning for sagens afgørelse. Det er under disse omstændigheder uden betydning, at Retten henviste til de ovenfor nævnte domme i Salonia-sagen og i sagen Petrofina mod Kommissionen, som snarere angik fortolkningen af kriteriet vedrørende påvirkningen af samhandelen mellem medlemsstaterne.
- 79 Det tredje led i det fjerde anbringende er herefter uden grundlag.

Det første led i det fjerde anbringende

- 80 Dette led i anbringendet vedrører især præmis 51 og 81 i den appellerede dom, hvori Retten bl.a. bemærkede, at informationsudvekslingsordningen havde haft den virkning at formindske eller ligefrem fjerne den grad af usikkerhed, der knytter sig til forudsigeligheden af konkurrenternes adfærd, og at denne konsekvens sandsynligvis mærkbart vil begrænse den konkurrence, der findes mellem de erhvervsdrivende.
- 81 Appellanten har for det første gjort gældende, at Retten har anlagt en forkert fortolkning af indholdet af ordene »begrænse ... konkurrencen« i artikel 85, stk. 1. Ifølge appellanten begrænses konkurrencen, såfremt virksomhederne ophører med at bestemme deres adfærd på markedet uafhængigt og dermed hindrer konkurrencen. Disse to betingelser er imidlertid ikke opfyldt i nærværende sag.
- 82 For så vidt angår den første betingelse har appellanten fremført flere argumenter og har derved bl.a. nævnt de oplysninger, der ikke meddeles til medlemmerne af AEA via informationsudvekslingsordningen, forsinkelsen med udsendelsen af visse

oplysninger såvel som de konklusioner, som medlemmerne kan drage af disse sidstnævnte oplysninger. Ifølge appellanten fremgår det af disse argumenter, at medlemmerne af informationsudvekslingsordningen ikke modtager oplysninger om deres konkurrenters strategi på markedet. Appellanten har herved anført, at for så vidt som Rettens argumentation bygger på, at usikkerheden formindskes, er den uforenelig med dommen af 31. marts 1993 i sagen *Ahlström Osakeyhtiö m.fl. mod Kommissionen* (forenede sager C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 og C-125/85 — C-129/85, Sml. I, s. 1307, præmis 64). Det fremgår nemlig af denne dom, at en mindske af usikkerheden ikke er tilstrækkelig til, at en informationsudvekslingsordning kan antages at begrænse konkurrencen.

83 For så vidt angår den anden betingelse vedrørende hindring af konkurrencen erkender appellanten, at informationsudvekslingsordningen har påvirket konkurrencen på markedet for traktorer i Det Forenede Kongerige. Denne blotte faktiske omstændighed er dog ikke tilstrækkelig til at bevise, at ordningen begrænser konkurrencen.

84 Det skal først fastslås, at dette sidstnævnte argument må afvises, for så vidt som appellanten hermed anfægter konstateringerne vedrørende og bedømmelsen af de oplysninger, der formidles gennem informationsudvekslingsordningen, eftersom der er tale om konstateringer og vurderinger vedrørende faktiske omstændigheder.

85 Det står herefter tilbage at undersøge, om Retten har anvendt artikel 85, stk. 1, korrekt, da den fastslog, at udvekslingen af oplysninger formindskede eller fjernede usikkerheden vedrørende det pågældende markeds funktion med den følge, at konkurrencen mellem fabrikkerne blev begrænset.

86 I så henseende skal der indledningsvis mindres om, at det følger af Domstolens praksis (dom af 16.12.1975, forenede sager 40/73-48/73, 50/73, 54/73, 55/73, 56/73, 111/73, 113/73 og 114/73, *Suiker Unie m.fl. mod Kommissionen*, Sml. s. 1663,

præmis 173, og af 14.7.1981, sag 172/80, Züchner, Sml. s. 2021, præmis 13), at de for begrebet samordnet praksis forudsatte kriterier koordination og samarbejde, som langt fra stiller krav om udarbejdelse af en egentlig »plan«, skal forstås ud fra den grundtanke, der ligger bag traktatens konkurrencebestemmelser, hvorefter enhver erhvervsdrivende uafhængigt skal tage stilling til den politik, han vil føre på det fælles marked, og de vilkår, han vil tilbyde sin kundekreds.

87 Det følger af denne samme retspraksis (dommen i sagen Suiker Unie m.fl. mod Kommissionen, a.st., præmis 174, og Züchner-dommen, a.st., præmis 14), at selv om dette krav om uafhængighed ganske vist ikke udelukker de erhvervsdrivendes ret til rationelt at tilpasse sig deres konkurrenters konstaterede eller antagelige adfærd, udelukker det imidlertid kategorisk enhver direkte eller indirekte kontakt mellem sådanne erhvervsdrivende, som har til formål eller til følge, at der opstår konkurrencevilkår, som ikke svarer til det pågældende markeds normale vilkår i betragtning af produkternes eller de præsterede tjenesteydelsers art, størrelsen og antallet af virksomheder på markedet samt dettes omfang.

88 For så vidt angår nærværende sag bemærkes, at Retten i præmis 51 i den appellerede dom som begrundelse for antagelsen om, at formindskelsen af usikkerheden vedrørende markedets funktion begrænser virksomhedernes beslutningsfrihed og følgelig kan begrænse konkurrencen i artikel 85, stk. 1's forstand, navnlig anførte, at det på et virkeligt konkurrencepræget marked er sandsynligt, at gennemsigtige forhold mellem de erhvervsdrivende principielt vil skærpe konkurrencen mellem leverandørerne, for den omstændighed, at en erhvervsdrivende i denne situation tager hensyn til de oplysninger, han har i kraft af informationsudvekslingsordningen, for at tilpasse sin adfærd til markedet, vil næppe, når henses til udbuddets opsplittede karakter, for de andre forhandlere formindske eller fjerne nogen usikkerhed med hensyn til forudsigeligheden af virksomhedens konkurrenters adfærd. Derimod fandt Retten, at en udveksling af oplysninger om markedet på et stærkt koncentreret oligopolistisk marked vil give virksomhederne kendskab til deres konkurrenters placeringer på markedet og deres forretningsstrategi og således sandsynligvis mærkbart vil begrænse den konkurrence, der findes mellem de erhvervsdrivende.

- 89 Ved denne bedømmelse tog Retten hensyn til arten af, hyppigheden af og modtagerne af de i sagen formidlede oplysninger. Hvad for det første angik arten af de udvekslede oplysninger, navnlig arten af oplysningerne vedrørende salg foretaget på området for hver enkelt af forhandlerne i distributionsnettet, bemærkede Retten således i præmis 51 og 81, at de er forretningshemmeligheder og gør det muligt for de virksomheder, der deltager i aftalen, at få kendskab til deres forhandlers salg uden for og inden for det tildelte område, såvel som til de salg, der foretages af de andre konkurrerende virksomheder og disses forhandlere, som deltager i aftalen. For det andet fandt Retten, stadig i præmis 51 og 81, at oplysningerne udsendes med korte mellemrum og systematisk. Endelig konstaterede Retten i præmis 51, at oplysningerne udveksles mellem de vigtigste leverandører og alene til fordel for disse, idet andre leverandører og forbrugerne ikke er omfattet.
- 90 I betragtning af denne argumentation findes Retten med føje at have lagt til grund, at informationsudvekslingsordningen formindsker eller fjerner usikkerhedsgraden vedrørende markedets funktion, og at den følgelig begrænser konkurrencen mellem fabrikanterne.
- 91 Det tilføjes, at denne bedømmelse ikke er i modstrid med den af appellantens påberåbte dom i sagen *Ahlström Osakeyhtiö m.fl. mod Kommissionen*, jf. ovenfor. Ganske vist fastslog Domstolen i den nævnte doms præmis 64, at ordningen med kvartalsvise prisannonceringer på cellulosemarkedet ikke i sig selv udgjorde en overtrædelse af traktatens artikel 85, stk. 1. Det skal imidlertid bemærkes, at ordningen med kvartalsvise annonceringer af salgspriserne for cellulose, som producenterne anvendte, indebar meddelelse af nyttige oplysninger for køberne, mens den i nærværende sag omtvistede informationsudvekslingsordning kun tillader udsendelse af oplysningerne til de virksomheder, der er parter i aftalen.
- 92 Det første led i anbringendet er følgelig ubegrundet.

Det andet led i det fjerde anbringende

- 93 Det andet led i det fjerde anbringende vedrører præmis 52 og 84 i den appellerede dom. I præmis 52 anførte Retten, at »Kommissionen [i betragtning 44-48 til beslutningen] med rette gør gældende, at uanset hvilken beslutning der træffes af en erhvervsdrivende, som ønsker at komme ind på markedet for landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige, og uanset om vedkommende bliver deltager i aftalen, er denne aftale nødvendigvis til skade for den erhvervsdrivende. Enten bliver vedkommende erhvervsdrivende ikke deltager i informationsudvekslingsaftalen — og han giver da i modsætning til sine konkurrenter afkald på de udvekslede oplysninger og på det kendskab til markedet, de yder — eller også bliver virksomheden deltager i aftalen, og i så fald bliver dens forretningsstrategi øjeblikkeligt afsløret over for alle dens konkurrenter via de oplysninger, som de modtager«. I den appellerede doms præmis 84 tilføjede Retten: »Det er i denne forbindelse uvæsentligt, at antallet af virksomheder, der går ind på markedet, rent faktisk er højt.«
- 94 Appellanten gør gældende, at Rettens vurdering på dette punkt er forkert af to grunde.
- 95 For det første kan de nye erhvervsdrivende, som ikke tilslutter sig informationsudvekslingsordningen, fastlægge deres forretningsstrategi uafhængigt. En begrænsning ville alene foreligge, såfremt det var dem forbudt at tilslutte sig informationsudvekslingsordningen, hvilket ikke er tilfældet.
- 96 For det andet er den frihed til at træffe uafhængige beslutninger, som de virksomheder har, der er nye på markedet, og som har tilsluttet sig informationsudvekslingsordningen, ikke begrænset, og deres forretningsstrategi bliver ikke øjeblikkeligt afsløret for samtlige konkurrenter.

- 97 Appellanten har endvidere anført, at Retten med bemærkningen i den appellerede doms præmis 84 om, at antallet af nye virksomheder faktisk er højt, indtog et standpunkt, der er i modstrid med, hvad Kommissionen konstaterede i betragtning 48 til den omtvistede beslutning. Rettens og Kommissionens konklusion modsiges tillige af den omstændighed, at siden indførelsen af informationsudvekslingsordningen har de nye virksomheder, der er gået ind på traktormarkedet i Det Forenede Kongerige, opnået en markedsandel på over 30%.
- 98 Med hensyn til disse anbringender bemærkes for det første, at Retten i præmis 52 og 84 med føje har antaget, at en erhvervsdrivende, der ønsker at trænge ind på markedet for landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige, bliver skadet i forhold til deltagerne i aftalen, hvis han ikke tilslutter sig dem. For selv om han i så fald bevarer sin uafhængighed med henblik på at fastlægge sin forretningsstrategi, har han ikke adgang til de oplysninger, der udveksles inden for rammerne af aftalen. Det er herved uden betydning, at han kunne have tilsluttet sig aftalen, da det netop drejede sig om at fastlægge konsekvenserne for en erhvervsdrivende, som ikke tilsluttede sig den.
- 99 For det andet bemærkes, at appellantens argumentation vedrørende de følger, det har for en ny erhvervsdrivendes beslutningsfrihed, at han tilslutter sig informationsudvekslingsordningen, i det væsentlige er den samme som den, der allerede er blevet undersøgt i forbindelse med det første led i det her omhandlede anbringende. I så henseende er det således tilstrækkeligt at henvise til præmis 80-91 i nærværende dom.
- 100 Endelig bemærkes, at det ikke fremgår af den appellerede dom, at Rettens bemærkning om det høje antal nye virksomheder på markedet er i modstrid med betragtning 48 til den omtvistede beslutning. Denne indeholder ingen modstridende udtalelse vedrørende antallet af virksomheder.
- 101 Det andet led i det fjerde anbringende er følgelig ubegrundet.

- 102 Eftersom det fjerde anbringende for en dels vedkommende må afvises og for en dels vedkommende er ubegrundet, må det forkastes i sin helhed.

Det femte anbringende

- 103 Dette anbringende vedrører præmis 87 i den appellerede dom. I denne præmis bedømmer Retten møderne i AEA som en omstændighed, der må tages i betragtning ved undersøgelsen af informationsudvekslingsordningens lovlighed under hensyn til artikel 85, stk. 1.

- 104 Appellanten kritiserer Retten for at have anerkendt rigtigheden af Kommissionens argumentation, hvorefter de regelmæssige møder i AEA-komiteen udgjorde »et forum for indbyrdes kontakter« for organisationens medlemmer og muliggjorde en politik med høje priser. Appellanten har anført, at inden for Data System afholder medlemmerne kun særlige møder for at løse rent administrative spørgsmål. Endvidere har Kommissionen ikke fremført noget som helst bevis for, at medlemmerne opretholdt et generelt højt prisniveau på markedet. Appellanten har endelig anført, at Retten ikke var beføjet til at foretage nye konstateringer, der trådte i stedet for Kommissionens konstateringer.

- 105 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at som det fremgår af den appellerede doms præmis 85, fremfører appellanten argumenter, der er identiske med dem, som selskabet allerede havde fremført for Retten. Appellanten har ikke fremført noget argument særligt til anfægtelse af den juridiske argumentation i præmis 87. Hvad angår kritikken gående ud på, at Retten ubeføjet foretog nye konstateringer, bemærkes, at den er for upræcist formuleret til at kunne undersøges.

- 106 Endelig mindes om, at bedømmelsen af beviserne ikke udgør et retsspørgsmål, der er undergivet Domstolens prøvelse, medmindre de er forkert gengivet.

107 Det følger af det anførte, at dette anbringende må afvises.

Det sjette anbringende

108 Det gøres med dette anbringende gældende, at artikel 85, stk. 1, er blevet anvendt forkert for så vidt angår begrænsningen af konkurrencen inden for samme mærke. Anbringendet vedrører præmis 96 og 97 i den appellerede dom og er opdelt i to led, nemlig for det første, at der ikke foreligger en absolut områdebeskyttelse, og for det andet, at der ikke gøres indgreb i parallelimporten.

Det første led i det sjette anbringende

109 Appellanten gør gældende, at Retten begik en retlig fejl, da den i præmis 96 fandt, at informationsudvekslingsordningen gør det muligt for de virksomheder, der deltagere i denne aftale, at »yde hver af deres forhandlere en absolut områdebeskyttelse«. Appellanten gør gældende, at de oplysninger, der blev sendt til fabrikanterne i henhold til aftalen, ikke satte dem i stand til at lægge pres på de forhandlere, som solgte traktorer uden for deres område. Den blotte »mulighed« for at overvåge distributionsnettet er heller ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå en konkurrencebegrænsning i artikel 85, stk. 1's forstand.

110 Vedrørende dette punkt bemærkes, at når appellanten bestrider, at informationsudvekslingsordningen kan yde en absolut områdebeskyttelse for hver af de forhandlere, der er parter i aftalen, fremfører selskabet et argument, som udelukkende vedrører Rettens bedømmelse af faktiske omstændigheder, uden at der herved rejses et retsspørgsmål, som kan undersøges af Domstolen. For så vidt angår påstanden om, at den blotte mulighed for at overvåge distributionsnettet ikke udgør en konkurrencebegrænsning, bemærkes, at den indeholder et argument, som er sammenfaldende med det tredje led i det fjerde anbringende, hvortil der følgelig henvises.

111 Dette led i anbringendet må derfor afvises.

Det andet led i det sjette anbringende

112 Appellanten gør gældende, at Retten burde have taget hensyn til, at blanket V55/5 fra den 1. september 1988 ikke længere blev sendt til deltagerne i aftalen. Appellanten har understreget, at det i det mindste efter denne dato ikke kan hævdes, at den tidligere informationsudvekslingsordning eller Data System gjorde det muligt for deltagerne i aftalen at gribe ind i parallelimporten.

113 Det skal i den forbindelse bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 97 netop fastslog, »at ordningen — i hvert fald indtil den 1. september 1988, hvor SIL ophørte med at sende virksomhederne blanket V55/5 — muliggjorde en overvågning af sådanne indførsler ved hjælp af køretøjets chassisnummer, som i forvejen var anført på blanket V55/5 af producenten«. Eftersom aftalen, således som den er blevet anvendt siden november 1975, og således som den blev anmeldt den 4. januar 1988, ligesom den ændrede version af 12. marts 1990 er omhandlet af den omtvistede beslutning, kunne Retten med føje tage hensyn til aftalens virkninger for parallelimporten, selv om disse virkninger var ophørt efter den 1. september 1988.

114 Det andet led i anbringendet er følgelig ubegrundet.

115 Det sjette anbringende må følgelig forkastes.

Det syvende anbringende

- 116 Det gøres med det syvende anbringende gældende, at artikel 85, stk. 1, er anvendt forkert for så vidt angår påvirkningen af samhandelen mellem Det Forenede Kongerige og de andre medlemsstater. Dette anbringende vedrører præmis 101 i den appellerede dom, der lyder som følger:

»Retten finder, at under hensyn til dels det relevante markeds karakter, således som dette er beskrevet i det foregående ... og dels den omstændighed, at de største leverandører på dette marked er aktive på hele det fælles marked, er det berettiget, når Kommissionen [i betragtning 57 til beslutningen] udtaler, at 'en informationscentral, der muliggør en detaljeret fastlæggelse af det nøjagtige detailsalg og markedsandelene for leverandører, der repræsenterer 88% af et nationalt marked ... vil kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne mærkbart, fordi den svækkede konkurrence som følge af informationscentralens virke uundgåeligt påvirker størrelsen af importen til Det Forenede Kongerige' (jf. Rettens dom af 28.4.1994, sag T-38/92, AWS Benelux mod Kommissionen, Sml. II, s. 211). Med hensyn til sagsøgerens argument, hvorefter begrænsningen i importen af landbrugstraktorer til Det Forenede Kongerige skyldes mere konkurrencedygtige priser på hjemmemarkedet, bekræftes dette på ingen måde af sagens akter. Navnlig bemærkes, at mens det ikke ud fra de under sagens behandling tilvejebragte oplysninger kan lægges til grund — som det anføres i beslutningen — at den anfægtede fremgangsmåde er egnet til at fremme et højt prisniveau på hjemmemarkedet, så fremgår det på den anden side heller ikke af sagens akter, navnlig af de af sagsøgeren som stævningens bilag 20 fremlagte prislister, at priserne for landbrugstraktorer på markedet i Det Forenede Kongerige har været lavere end priserne på markederne på kontinentet.«

- 117 Appellanten kritiserer Retten for ikke at have rejst spørgsmål om lovligheden af den omtvistede beslutning, fordi Kommissionen ikke kunne fremlægge beviser for, at informationsudvekslingsordningen var egnet til at fremme et højt prisniveau på markedet i Det Forenede Kongerige. Appellanten har endvidere anført, at Retten ikke tog hensyn til beviserne for, at priserne på landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige efter 1984 var lavere eller i hvert fald svarende til priserne for de samme modeller i de fleste medlemsstater.

- 118 Hvad dette sidste spørgsmål angår, bemærkes på ny, at det tilkommer Retten uindskrænket at bedømme den værdi, der skal tillægges de beviser, som er fremlagt for den, medmindre disse beviser er urigtigt gengivet. Appellanten har imidlertid ikke fremført noget reelt argument til støtte for, at Retten skulle have gengivet beviserne forkert. Anbringendet må følgelig afvises på dette punkt.
- 119 For så vidt angår betydningen af Rettens konstatering om, at Kommissionen ikke havde kunnet godtgøre, at aftalen var egnet til at fremme et højt prisniveau, bemærkes, at de forhold, der er anført i præmis 101 i den appellerede dom, med tilstrækkelig sandsynlighed gør det muligt at antage, at aftalen direkte eller indirekte, reelt eller potentielt, kan øve en sådan indvirkning på handelen med traktorer mellem medlemsstater, at det kan befrygtes, at den kan hindre virkeliggørelsen af et enhedsmarked mellem medlemsstaterne (jf. navnlig *Société technique minière-dommen*, a.st., og dom af 17.7.1997, sag C-219/95 P, *Ferriere Nord mod Kommissionen*, Sml. I, s. 4411, præmis 20). Retten anførte således for det første, at selv om Kommissionen ikke kunne godtgøre, at informationsudvekslingsordningen er egnet til at fremme et højt prisniveau på hjemmemarkedet, har appellanten heller ikke påvist, at priserne for landbrugstraktorer på markedet i Det Forenede Kongerige har været lavere end priserne på markederne på kontinentet. For så vidt som Retten for det andet fandt, at Kommissionen med rette havde lagt til grund, at informationsudvekslingsordningen nødvendigvis påvirker omfanget af indførslerne til Det Forenede Kongerige, tog den herved hensyn til det relevante markeds karakter, til den omstændighed, at de største leverandører på dette marked også er aktive på hele det fælles marked, samt til den store andel (88%) af det relevante marked, der kontrolleres af de virksomheder, der deltager i aftalen.
- 120 Det andet led i det syvende anbringende er følgelig ubegrundet.
- 121 Det syvende anbringende må herefter i det hele forkastes.

Det ottende anbringende

- 122 Det sidste anbringende vedrører præmis 105 i den appellerede dom, hvori Retten konkluderede, at informationsudvekslingsordningen ikke var absolut nødvendig, og at den derfor ikke opfyldte den tredje af de fire betingelser, som kræves efter artikel 85, stk. 3, for at opnå en individuel fritagelse.
- 123 Efter at have henvist til, at de fire nævnte betingelser er kumulative, og at det i første række påhviler de virksomheder, der anmelder en aftale, at forelægge de beviser, hvoraf det fremgår, at aftalen opfylder disse betingelser, anførte Retten:

»I nærværende sag lægges det i beslutningen til grund, at de konkurrencebegrænsninger, der følger af informationsudvekslingen, ikke er uundgåelige, eftersom 'tal for fabrikantens eget selskab og aggregerede tal for branchen er tilstrækkelige til at kunne drive virksomhed på markedet for landbrugstraktorer' i Det Forenede Kongerige. Denne konstatering, der foretages i betragtning 62 til beslutningen for den første anmeldelse, gentages i betragtning 65 med hensyn til den anden anmeldelse. Sagsøgeren har ikke godtgjort, at de konkurrencebegrænsninger, der følger af informationsudvekslingsordningen, således som de er beskrevet i det foregående ... er uundgåelige, navnlig under hensyn til formålene, nemlig at bidrage til den økonomiske udvikling og sikre en rimelig fordeling af fordelene. Der kan heller ikke gives sagsøgeren medhold i, at uden ordningen ville oplysninger svarende til dem, der formidles gennem ordningen, kunne indhentes af de erhvervsdrivende på markedet for landbrugstraktorer i Det Forenede Kongerige gennem markedsundersøgelser, når sådanne ville levere oplysninger, som navnlig ville være forældede, enkeltstående og ikke så hyppige som de oplysninger, der formidles gennem den af sagen omfattede ordning, uden at det i den forbindelse er nødvendigt at tage hensyn til omkostningerne ved at fremskaffe sådanne oplysninger.«

- 124 Appellanten har gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, da den konkluderede, at informationsudvekslingsordningen og Data System ikke opfyldte betingelserne for meddelelse af en fritagelse i medfør af artikel 85, stk. 3. Appellanten har anført, at selskabet, anderledes end antaget af Retten, har redegjort for grundene til, at aftalen ikke indeholdt nogen konkurrencebegrænsning, der ikke var uundgåelig med henblik på at opnå en forbedring af produktion og distribution og give forbrugerne fordele.

- 125 Appellanten har endvidere kritiseret Retten for uden begrundelse at have forkastet selskabets argument om, at man, hvis informationsudvekslingsordningen ikke fandtes, næppe kunne fremskaffe alle de udvekslede oplysninger om indregistrering på samme kvalitetsniveau og med den samme hyppighed ved at foretage en særlig markedsundersøgelse eller med bistand af et markedsforskningselskab.
- 126 Det skal for det første bemærkes, at appellanten med den generelle påstand om, at Retten burde være nået til en anden konklusion, såfremt den havde tiltrådt appellans argumenter, blot generelt anfægter Rettens bedømmelse af de faktiske omstændigheder, men ikke søger at påvise en angivelig retlig fejl i Rettens argumentation. Dette anbringende må derfor for denne dels vedkommende afvises.
- 127 Hvad for det andet angår spørgsmålet om, i hvilket omfang de erhvervsdrivende kunne have rådet over de samme oplysninger ved hjælp af andre midler end informationsudvekslingsordningen, må det fastslås, således som Kommissionen har anført, at appellans argumentation for Retten var uklar. Det fremgår således klart af de indlæg, som appellanten indgav til Retten, at selskabet i det væsentlige havde gjort gældende, at virksomhederne, såfremt informationsudvekslingsordningen ikke fandtes, kunne have fremskaffet alle de udvekslede statistiske oplysninger uafhængigt, nemlig ved hjælp af undersøgelser. Appellans kritik er på denne baggrund irrelevant og må forkastes.
- 128 Det sidste anbringende må følgelig i det hele forkastes.
- 129 Det følger i det hele af det anførte, at de anbringender, som appellanten har fremført til støtte for appellen, for en dels vedkommende må afvises og for en dels vedkommende er uden grundlag. Appellen må herefter forkastes i det hele.

Sagens omkostninger

- ¹³⁰ Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, som i medfør af artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Appellanten har tabt sagen og bør følgelig pålægges at betale omkostningerne under appelsagen.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) Appellen forkastes.

2) John Deere Ltd betaler sagens omkostninger.

Gulmann

Moitinho de Almeida

Edward

Jann

Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. maj 1998.

R. Grass

C. Gulmann

Justitssekretær

Formand for Femte Afdeling